

Advies Transit M

I. Inleiding

Sinds 2017 is de voormalige NMBS-werkplaats omgevormd tot een jongerensite. Hoewel er al mooie stappen gezet zijn, stellen we als Mechelse jeugdraad vast dat de transformatie voorlopig slechts gedeeltelijk geslaagd is. De site heeft veel potentieel, maar mist op dit moment de warme, uitnodigende sfeer die jongeren nodig hebben om zich écht thuis te voelen.

In het kader van het nieuwe masterplan Transit M delen we graag onze blik op de toekomst. Wat werkt er vandaag al? Waar knelt het? Waar liggen kansen – en waar dromen we van?

I. Wat werkt vandaag al goed?

Transit M is sinds de herontwikkeling uitgegroeid tot een broedplek voor jeugdorganisaties. Organisaties zoals OKAN After School, Circolito, het Klimkaffee, Stroom, Bustamove en Jamaswapi geven de site kleur en invulling. Ook evenementen zoals Mechelen Beach, fuiven in De Loods en het skatepark dragen bij aan de levendige sfeer. Dankzij deze initiatieven is er al een zekere ontmoetingsfunctie voor jongeren aanwezig.

De ligging – dicht bij het centrum en andere recreatie – is een grote troef. Scholen maken gebruik van de sportinfrastructuur en jeugdbewegingen vinden hun weg naar de zalen. Deze waardevolle samenwerkingen tonen dat er een stevige basis ligt. Toch blijft het gevoel dat er meer in zit. Met gerichte investeringen en betere coördinatie kan Transit M uitgroeien tot een échte jongerenplek.

II. Wat kan er beter?

Ondanks de sterke basis schrikt Transit M vandaag nog te vaak jongeren af in plaats van hen aan te trekken. De algemene uitstraling is grijs en kil: veel beton, weinig groen en verouderde infrastructuur zorgen voor een onvriendelijke, industriële uitstraling.

Ook de gebruiksvriendelijkheid laat te wensen over. Zitplekken zijn schaars, horeca ontbreekt bijna volledig en de gebrekkige verlichting zorgt 's avonds voor een onveilig gevoel.

Het vele autoverkeer en de overdaad aan parkings maken de site afstandelijk en onpersoonlijk. Wat ontbreekt, is warmte, levendigheid en een uitstraling die jongeren aanspreekt.

III. Kansen en aandachtspunten in samenwerking met TSM

Sterke initiatieven ontstaan vaak uit samenwerking. De komst van een deel van TSM naar Transit M opent dan ook heel wat perspectieven.

De aanwezige klaslokalen en sporthal kunnen buiten de schooluren gedeeld worden met jeugdorganisaties en studenten. Zo ontstaat een betaalbare, gedeelde ruimte voor studeren, lezen of gewoon tot rust komen. De groene speelplaats kan na schooltijd openstaan als park voor jongeren.

Ook voor TSM-leerlingen zelf biedt deze samenwerking meerwaarde. De technische richtingen kunnen de site inhoudelijk versterken. Denk aan een gedeelde STEAM-ruimte (Science, Technology, Engineering, Arts & Mathematics), waar jongeren en studenten samen aan de slag kunnen met podcastmateriaal, grafisch ontwerp, of tools als een 3D-printer of lasercutter. Apparatuur wordt aan betaalbare prijzen of per tijdslot beschikbaar gesteld.

Praktijkgerichte opleidingen kunnen eveneens bijdragen. Zo kunnen leerlingen podiumtechnieken 'De Loods' of 'De Club' gebruiken als oefenruimte. Studenten houtbewerking kunnen zitbanken en bloembakken ontwerpen voor de site. Die plekken kunnen dan dienst doen als picknickzone of middagplek.

Door jongeren actief te betrekken bij het vormgeven van de site, versterken we hun gevoel van eigenaarschap – en dus ook hun zorg voor de plek.

“Wanneer jongeren betrokken zijn bij het bouwen van de toekomst, zullen ze haar met zorg bewaken.”

Tegelijk willen we waken over het evenwicht. De samenwerking met TSM mag er niet toe leiden dat de jongerenfunctie op termijn verdrongen wordt door de school. Transit M moet een plek blijven waar jongeren uit heel Mechelen welkom zijn, niet enkel wie er school loopt.

IV. Wat zijn onze dromen op langere termijn?

Transit M moet uitgroeien tot een bruisende en inclusieve jongerensite, waar iedereen welkom is en ruimte krijgt om te groeien. We dromen van een plek die jong aanvoelt, uitnodigt tot ontmoeting en jongeren echt het gevoel geeft dat ze hier thuis zijn. We houden even geen rekening met budgetten of praktische drempels, en stellen ons voor wat mogelijk is als we écht kiezen voor jongeren.

- **Een groene en toegankelijke omgeving** We willen een Transit M waar groen geen extraatje

is, maar de basis vormt van de beleving.

Denk aan bloeiende fruitbomen, een collectieve moestuin, bloembakken en uitgestrekte graspleinen. Een plek waar jongeren kunnen picknicken, liggen, chillen of tot rust komen in de schaduw van bomen of onder grote zeilen of tentdoeken. Verouderde gebouwen, zoals het Douanegebouw, worden visueel aantrekkelijker gemaakt, bijvoorbeeld met muurschilderingen in samenwerking met jongeren.

De site wordt autoluw, zonder doorgaand verkeer. Parkeergelegenheid blijft beschikbaar, maar achteraan, voor bezoekers of externen. Vooraan komt er ruimte voor een moderne en ruime fietsenstalling, afgestemd op jongeren die met de fiets of step komen.

- **Verbonden met het water**

Transit M ligt aan de Dijle – dat water moet een volwaardig deel van de beleving worden. We dromen van een steiger of terras aan de oever, waar je kan zitten, praten of studeren met zicht op het water. En waarom niet nog verder dromen? Een veilige zwemzone in de Dijle, met infrastructuur en speelelementen, maakt van de site een echte zomerplek.

- **Een jeugdhub als kloppend hart** In het centrum van dit alles ligt een warme, laagdrempelige

jeugdhub: een plek met een terras,

goedkope drankjes en eten op maat van jongeren, eventueel met studentenkaartkorting of ID-controle. Deze hub is tegelijk een sociaal infopunt: jongeren kunnen er terecht met vragen over werk, wonen of welzijn. Denk aan een jongerenversie van het Sociaal Huis of Huis van het Kind – een binnenwandelpark waar een vertrouwenspersoon aanwezig is om je verder te helpen.

Rond die jeugdhub komen flexibele containers of popruimtes waar jongeren hun eerste onderneming kunnen starten: een kledingwinkel, een juwelenshop, een boekenstand of iets

helemaal nieuws. Net zoals MEST, maar dan met laagdrempelige ondersteuning en zichtbaarheid.

- **Ruimte voor welzijn en mentale rust** Transit M moet niet alleen prikkelen, maar ook rust

bieden. Een OverKophuis of mobiele

welzijnsunit – zoals de bus van Coloma – zorgt voor mentale ondersteuning dichtbij en zonder drempels. Jongeren kunnen zich terugtrekken in een stille ruimte of studieplek, om huiswerk te maken, te lezen of gewoon tot zichzelf te komen. Ruilkasten voor boeken, spelletjes of kledij stimuleren solidariteit, zonder schaamte.

Een “jongerenflik” – een aanspreekpunt dat geen uniform draagt maar wél bevoegdheid heeft – zorgt voor veiligheid en vertrouwen op de site. Een vaste vertrouwenspersoon, herkenbaar aanwezig, maakt het makkelijker om aan te kloppen.

- **Creativiteit, expressie en ontspanning**

Transit M wordt een creatieve speeltuin. Denk aan:

- een digitale en creatieve jeugdplek;¹
- een arcadehal of lunapark om te ontspannen en verbinden;
- een nachtclub in een ondergrondse ruimte, waar jonge DJ's kunnen draaien;
- creatieve ateliers voor keramiek, hout of textiel, samen met partners zoals Ecocrea;
- een filocafé of debatplek waar jongeren in dialoog gaan over politiek, samenleving of identiteit.

Ook sport en beweging krijgen hun plek: een voetbalkooi, beachvolleyveld of tijdelijke sportzones maken de site energiek en beweeglijk.

- **Kunst, cultuur en participatie** Kunst en cultuur zijn het bindmiddel van de site. Organisaties

zoals RADAR kunnen hier terecht

met een danszaal, repetitieruimte of podium. Jongeren maken zelf het programma mee: van open mic-avonden en debatten tot filmprojecten en tentoonstellingen. Ze worden betrokken in het beheer van de site en dragen verantwoordelijkheid – dat versterkt de band en de zorg voor de plek.

- **Internationale uitwisselingen en logeerplekken** We zien Transit M ook als springplank voor

jongeren die hun wereld willen verruimen.

Logeerplekken, verbonden aan het jeugdhuis, maken het mogelijk om internationale uitwisselingen of meerdaagse activiteiten te organiseren. Een veilige, gezellige verblijfplek waar ontmoeting centraal staat.

- **Duurzaamheid en continuïteit**

¹ Gelijkaardig aan het Shift digitaal en creatief jeugdhuis in Leuven ([link](#))

Tot slot: deze plek mag geen tijdelijke hype zijn. Te vaak zien we dat projecten verdwijnen bij een wissel in beleid of wanneer budgetten wegvallen. Transit M moet structureel verankerd worden als jongerenplek – met vaste functies, duidelijke partnerschappen en inspraak van jongeren in het langetermijnbeheer. Lokale organisaties kunnen mee instaan voor een duurzaam vrijwilligersaanbod en vorming. Jongeren kunnen zelfs mee instappen in het beheer, met verantwoordelijkheid en ruimte om te groeien.

V. Kleine, haalbare ingrepen die nú al verschil maken

Vooraleer er grote structurele aanpassingen gebeuren, pleiten we voor een aantal concrete en haalbare ingrepen die de site vandaag al aangenamer, veiliger en aantrekkelijker maken voor jongeren:

- **Opfrissing Douanegebouw:** Geef het Douanegebouw een visuele boost. Een kleurrijke muurschildering, ontworpen en uitgevoerd samen met jongeren onder begeleiding van kunstenaars, geeft het gebouw karakter en trekt de bestaande mural van De Loods visueel door naar de rest van het plein. Zo maken jongeren de plek mee van hén, en groeit het gevoel van eigenaarschap.
- **Verlichting en signalisatie:** Zorg voor warme, veilige verlichting op de site, zeker op wandelpaden en drukbezochte zones.
Combineer dit met duidelijke signalisatie zodat voetgangers en fietsers zich veilig kunnen verplaatsen. Dit verhoogt niet alleen het veiligheidsgevoel, maar versterkt ook de bruikbaarheid van de site in de avonduren.
- **Vergroening:** Breng leven op de site met bloembakken, groene hoekjes en kleine parkjes.
Extra zitbanken, picknicktafels en ligplekken nodigen uit tot blijven hangen en ontmoeting – ook als je gewoon wat wil chillen of lunchen met vrienden.
- **Minder auto's, meer ruimte:** Haal zwaar vrachtverkeer weg van de site en verplaats overbodige parkeerplaatsen aan de voorzijde naar de rand (bv. achter de cinema of richting Nekker). Zo creëren we een veiligere, rustigere en groenere omgeving waar jongeren écht ruimte krijgen.
- **Flexibeler gebruik binnenruimtes:** Zorg voor flexibeler verhuur van lokalen: niet alleen per dag, maar ook per uur of halve dag. Dit maakt de ruimtes veel toegankelijker voor jongerenwerkingen, informele groepen of kleine initiatieven. Een eenvoudig reserveringssysteem met transparante tarieven maakt het extra laagdrempelig.
- **Tijdelijke sportvoorzieningen:** Voorzie tijdelijke sportvoorzieningen die meteen gebruikt kunnen worden, zoals een basketbalveldje of voetbalkooi. Een snelle ingreep die jongeren aantrekt en tegelijk activiteit en beweging op de site stimuleert.

VI. Conclusie

Het masterplan voor Transit M biedt een unieke kans om jongeren in Mechelen ruimte, vertrouwen en toekomstperspectief te geven. Maar dit kan alleen slagen als zij actief mee de richting bepalen. Door samen te werken en deze plek gezamenlijk vorm te geven, creëren we van Transit M een echte thuis voor jongeren – een plek waar ze kunnen groeien, creëren en elkaar ontmoeten.